

Syysairaudet

Sydämen vajaatoiminnan taustalla on aina jokin syysairaus. Yleisimpiä näistä ovat sepelvaltimotauti, korkea verenpaine ja sydämen läppäviat.

Puolet sydämen vajaatoimintapotilaista sairastaa sepelvaltimotautia. Sepelvaltimotaudissa sydänlihakseen verta ja ravinteita kuljettavat valtimot ahtautuvat rasvan, kolesterolin ja tulehdussolujen kertyessä niiden sisäseinämään. Valtimoiden ahtautuminen voi aiheuttaa sydänlihaksen hapenpuutetta, kun tarpeeksi verta ei mahdu kulkemaan valtimoiden läpi. Pitkään jatkuneena hapenpuute voi johtaa sydänlihaksen rappeutumiseen ja edelleen sydämen vajaatoimintaan. Sepelvaltimoiden tukkeutuminen kokonaan tai liikkeelle lähteneen kolesterolikertymän tukkiessa suonon kauempana, aiheuttaa sydäninfarktin. Sydäninfarktissa osa sydänlihaksesta kuolee, ja tämä voi johtaa sydämen vajaatoimintaan heti tai pidemmän ajan kuluttua.³

Yli puolella sydämen vajaatoimintapotilaista on kohonnut verenpaine³. Kroonisesti koholla oleva verenpaine aiheuttaa sydänlihakselle jatkuvaa räsitusta sen työskennellessä kohonnutta vastusta vastaan. Sydänlihaksen väsyminen voi johtaa sydämen toimintahäiriöihin ja sydämen vajaatoimintaan. Kohonnutta vastusta vastaan pumppaaminen aiheuttaa kompensaatiomekanismina sydänlihaksen kasvamista, joka on aluksi positiivinen sydämen pumppaustoimintaa ylläpitävä mekanismi. Ajan myötä sydämen hapensaanti kuitenkin huononee kasvamisen seurauksena, ja sydänlihakseen kertyy sidekudosta. Nämä voivat johtaa tilan etenemiseen sydämen vajaatoiminnaksi.¹

Sydämen läppäviat voivat johtua läpän synnynnäisestä epämuodostumasta tai läpän vioittumisesta, minkä

seurauksena läppä jäykistyy ja kalkkeutuu, johtaen mahdollisesti lopulta läpän ahtautumiseen⁴. Viallinen läppä aiheuttaa epäsuotuisaa veren liikettä sydämen lokeroiden välillä; sanotaan, että läppä vuotaa. Tästä seuraa sydämen pumppaustoiminnan tehottomuus ja sydämen painekuormitus, mikä voi johtaa sydämen vajaatoimintaan.

Muita syysairauksia sydämen vajaatoiminnan taustalla ovat erilaiset sydänlihaksen sairaudet, kuten kardiomyopatiat ja myokardiitit sekä synnynnäiset sydänviat³.

Lähteet:

1. Laine, Tavi & Lommi. Sydämen vajaatoiminnan patofysiologia. Kirjassa Kardiologia. Toim. Airaksinen et al. Duodecim 2016.
2. Varpula & Majamaa-Voltti. Akuutti sydämen vajaatoiminta. Kirjassa Kardiologia. Toim. Airaksinen et al. Duodecim 2016.
3. Lassus & Harjola. Sydämen vajaatoiminnan epidemiologia, etiologia ja diagnostiikka. Kirjassa Kardiologia. Toim. Airaksinen et al. Duodecim 2016.
4. Saraste, Laine & Kupari. Aorttaläpän viat. Kirjassa Kardiologia. Toim. Airaksinen et al. Duodecim 2016.
5. Kettunen. Tietoa potilaalle: Sydämen vajaatoiminta. Lääkärikirja Duodecim. 2016. Viitattu 12.9.2016. Saatavissa: <https://www.terveyskirjasto.fi>
6. Ukkonen & Kupari. Sydämen vajaatoiminnan oireet. Kirjassa Kardiologia. Toim. Airaksinen et al. Duodecim 2016.
7. Harjola & Lommi. Sydämen vajaatoiminnan lääkehoidon tavoitteet ja periaatteet. Kirjassa Kardiologia. Toim. Airaksinen et al. Duodecim 2016.
8. McDonagh TA, et al. 2021 ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure. Eur Heart J. 2021 Sep 21;42(36):3599-3726. doi: 10.1093/eurheartj/ehab368.
9. Sydämen vajaatoiminta (online). Suomalaisen Lääkäriseura Duodecimin ja Suomen Kardiologisen Seuran asettama työryhmä. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, 2017 (viitattu 12.09.2017). Saatavilla internetissä: <https://www.kaypahoito.fi>
10. Harjola & Lommi. Vajaatoimintaa vaikeuttavat tekijät ja elintapojen merkitys. Kirjassa Kardiologia. Toim. Airaksinen et al. Duodecim 2016.

FI2311237255

Source URL: <https://www.novartis.com/fi-fi/potilaille-ja-omaisille/tietoa-terveydesta/sydamen-vajaatoiminta/syysairaudet>

List of links present in page

- <https://www.novartis.com/fi-fi/potilaille-ja-omaisille/tietoa-terveydesta/sydamen-vajaatoiminta/syysairaudet>
- <https://www.terveyskirjasto.fi/>
- <https://www.kaypahoito.fi/>